

ВАСІЛІСА ТРОФІМОВИЧ

ЛЮБОВ НА ЛІНІЇ ВОГНЮ

Харків
«Фоліо»
2016

VIA DOLOROSA

Третій рік цієї війни...

Війни, що почалася весною.

Третій рік йдуть сини.

Третій рік із закритою труною.

Нам би закохуватись,

а ми засмоктані виром катастрофи.

Нам би на побачення, а не на мобіліза-

цію.

Батьківщина-Мати кличе нас третій рік.

Третій рік персонального пекла.

Третій рік суспільної драми.

Васіліса Трофимович, квітень 2016 р.

Ступаючи на цей шлях, ми були готові до будь-чого. До крові та болю, до смертей, до втрат і, звісно ж, до перемог. Перемога — це взагалі все, чого ми прагнули. Але війна виявилася не чорно-білою. На ці дві смуги червоною, як кров, фарбою пролилося почуття, до якого ми не були готові. До любові. І під перехресним вогнем народжувалося нескорене, як і ми самі, кохання.

Зіткнувшись з ним на лінії вогню, ми потрапили у пастку. В трикутник, де є він, вона та вона — він, вона та війна. Іноді війна тримає лише одного у своїх свинцевих обіймах. Іноді — обох.

Він може повернутися до неї, але його душа не повертається з війни. Він бачить війну у снах, навіть в обіймах коханої. Він вигукує її ім'я уві сні, прокидається посеред ночі, бачить її обличчя у феєрверках під час новорічних свят та випускних вечорів у школах, чує її ходу в різких звуках і поштовхах.

А іноді вона не витримує очікування та самотності і сама виштовхує його в обійми війни.

Можливо, найщасливішими будуть ті, для кого війна назавжди залишиться лише спогадом. Але для кожного ця війна назавжди поділила життя на «до» і «після».

Коли ти бліда і заплакана, майже зламана, але ще жива, чекаєш, то розумієш, що очікування — це все, на що тобі вистачає опцій. Колись і я не знала, що відчуває жінка, яка чекає одного героя. Свого героя. В мене їх було два підрозділи справжніх друзів... Коли я зрозуміла, що не всі повернуться живими, частина моєї душі розбилася, наче скло. Мої найкращі друзі. Найкращі сини України. Вони — найсвітліше і найсильніше моє почуття. І два роки життя я молюся тільки за них.

Доки ми з війною ще були подружками, я збирала речі і тікала з дому до неї. Не розуміючи сліз мами та прохань друзів. Моя подружка не давала мені сумувати. І, говорячи з дружинами своїх друзів, я посміхалася, вважаючи їх наївними та недолугими істотами, які не дають працювати і шарпають нерви нав'язливими повідомленнями і дзвінками.

А потім закохалася. І вже на собі відчула бажання тримати. Аби не відпустити і не втратити.

Коли почала писати — не знала, чи буде крапка у моїй історії кохання. І чи є вона насправді історією кохання, а не притчею про розчарування. Адже коли ти повністю віддаєшся людині, без страху, що, давши руку і зробивши крок уперед, не зірвешся у прірву, ти або отримаєш людину на все життя, або матимеш урок. Я дістала урок.

Але справа не в мені. Йдеться про кожного з нас. Майже у кожного з'явилася своя любов. У різних її проявах. Від коротких побачень з місцевими у «жовтій» зоні — до весільних суконь і рожево-блакитних бантів на пелюшках новонароджених.

Та любов на лінії вогню глибша. Це і батьківська любов, і любов дружня, і любов до степів Донбасу. До териконів, до буремного неба і безмежних соняшникових полів, які простягаються під рідним небом, синім і тривожним.

На цих сторінках зустрінуться історії болю та сліз, історії до сміху крізь сльози, історії тих, хто чекав і не дочекався, й історії тих, хто здобув свою особисту перемогу, доки наша країна продовжує війну.

Я не знаю, хто винен. Доля чи випадковість. Але я стала добровольцем. І пройшла півторарічний шлях Донецькою та Луганською областями поруч з найкращими людьми та їхніми дивовижними історіями.

Ізюм, Велика Новосілка, Часів Яр, Володарське, Лисичанськ, Попасне, Курахове, Мар'їнка, Красногорівка, Красноармійськ, Добропілля, Дмитров, Артемівськ, Костянтинівка, Слов'янськ, Краматорськ, Нетайлове, Селидове, Новогродівка, Первомайськ та Первомайське, Піски, Волноваха, Гранітне, Чермалик, Лебединське, Маріуполь, Авдіївка... Ми разом йшли цими шляхами, і у плутаних спогадах тих днів, які були болючими і водночас теплими, залишалися історії наших сердець.

Я вірю у мир після Перемоги. Я вірю в те, що війна не вічна. А найбільше я вірю в те, що врятує нас, — у незгасаючий вогонь, у світло наших душ.

Цю книгу я дописала у Краматорську. Мабуть, така доля — книгу про війну завершити десь поруч з військовою.

Сподіваюся, що кожен з нас знайде відповіді на свої питання і не буде розчарований.

P.S. Моя історія кохання у книзі відсутня.

ВЕСІЛЬНА СОРОЧКА

Котрий день поспіль Олена працювала, не підіймаючи голови, не відриваючись від вишивання. Стібком за стібком — вона вишивала весільну сорочку коханому, а голка колола пальці... Та зовсім скоро, за декілька тижнів, він повернеться з війни. Відпочине трохи вдома, знову звикне до мирного життя, а далі на них чекає весілля. Як багато надій для них обох було у цьому слові! Наче рятівний канат, який ось-ось висмикне його із жаху бойових дій та поверне їй.

Він звичайний коваль. Такий простий, на перший погляд, хлопець. Козак. З довгим чорним чубом, широкими плечима та добрими очима.

Звичайний, але тільки на перший погляд. Бо звичайних на цій війні не буває. Насправді ж він — той цвіт української нації, який зветься добровольцями. Боець першого в Україні добровольчого підрозділу — полку «Дніпро-1». Позивний «Блек». Взірцевий боець, для побратимів радник, наставник і міцне плече. Немає такої справи, яка не під силу Блеку.

Саме тому всі були впевнені: вони ідеальна пара. Жіночна красуня, від якої неможливо відірвати погляд, з товстою русою косою через плече. З абсолютними моральними якостями та абсолютною любов'ю до Нього. Відома істо-

рик і талановита вишивальниця, руки якої народжували справжні твори мистецтва.

Вони познайомилися на Майдані. Та, як виявилось згодом, — багато разів десь пересікалися до цього. Доля водила поряд з самого дитинства. Та чомусь остаточно звела так пізно. Він часто приходив в її сни. Щодня, щохвилини. І тепер назавжди залишиться в серці. Він був саме Тією людиною. Він був саме тим Чоловіком. Бути поруч з коханим — то було абсолютне щастя.

Бойове хрещення Блек пройшов у найгарячійшій точці на карті АТО. У Пісках. Двічі бійці полку визволяли це село. Півтора року утримували свої позиції, знаходячись на передньому краї оборони. Півтора року під ГРАДами і мінометами. Півтора року — і щодня в очікуванні наступу.

Так гартувалася сталь.

Безперечно, поруч з побратимами, вірними та надійними, завжди легше. І буремні вітри Донбасу, що проносяться над бойовими позиціями, здіймаючи вгору червоний глиняний пісок, ніби й не такі страшні. Тут з'являється нова домівка. З брудним чайником, що дарує гарячу каву, з кошелями, які бігають поряд. І твоє місцезнаходження вже не здається пеклом. Але ж це воно — адже щодня тобі загрожує смертельна небезпека.

Вона ж пройшла своє бойове хрещення в очікуванні. Коли за чоловіком зачиняються двері, він, переступивши поріг, іде вперед. Не замислюючись, а іноді й не згадуючи. Коли дівчина ці двері зачиняє, вона залишається на самоті з думками про нього. Вона живе від ротації до ротації. Можливо, і не живе. Можливо, лише існує. Змиваючи біль гарячою водою, якою вона боїться змити його дотики.

Залишаючись вдома без нього, вона продовжувала творити. Продовжувала жити власним життям. Яке без нього втрачало свої барви. Чайник кипів по-іншому, і кава була інакша на смак. Усе життя було інше на смак. Минали дні,